מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את מבנה הוויכוח הכיתתי ואת סדר הדיבור בו
- לתרגל את התפקידים השונים בוויכוח (פותח, מנמק, מפריך, מסכם, שופט, שומר זמן)
- לתרגל ניסוח מכבד של טיעונים ותגובות לצד השני

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – תפקידים בוויכוח

1. א – פותח/ת
2. ב – מנמק/ת
3. ג – מפריך/ה
4. ב – שופט/ת

חלק ב' – התאימו תפקיד לתיאור שלו

1 – ד (מציג/ה את הטענה של הקבוצה בבהירות)
2 – ג (מביא/ה נימוק ודוגמה)
3 – א (מקשיב/ה לצד השני ועונה/ת לנימוק שלו)
4 – ה (מסכם/ת ומציע/ה המלצה)
5 – ב (מפעיל/ה את הטיימר ושומר/ת על התור)

חלק ג' – סדרו את שלבי הוויכוח לפי הסדר הנכון

1. בעד – פתיחה וטענה (דקה)
2. נגד – פתיחה וטענה (דקה)
3. בעד – נימוק ודוגמה (דקה)
4. נגד – נימוק ודוגמה (דקה)
5. כל צד – הפרכה (30 שניות)
6. כל צד – סיכום והמלצה (30 שניות)

חלק ד' – נכון או לא נכון – כללי הוויכוח

1. לא נכון – בוויכוח מכבד מדבר/ת אחד/ת בכל פעם
2. נכון – שינוי דעה הוא סימן לחשיבה
3. נכון – זה אחד מכללי הוויכוח המכבד
4. לא נכון – הכלל אומר להקשיב עד הסוף

חלק ה' – השלימו את המשפטים לוויכוח מכבד

1. להוסיף
2. מבין/ה
3. שאלה
4. מציעים

חלק ו' – תרגול כתיבה: הכינו ויכוח

1. יש לבדוק: טענה ברורה, נימוק מתאים, דוגמה רלוונטית, הפרכה מנוסחת בכבוד

כרטיס יציאה – מה לחפש

- טענה, נימוק ודוגמה (אפשר להוסיף גם הפרכה)
- תשובה אישית – חשוב שהתלמיד/ה יסביר/ו את הבחירה
- משפט מהרשימה בדף או ניסוח דומה בכבוד

טיפים להפעלה:

- אפשר להריץ את הוויכוח בקבוצות קטנות ולחלק תפקידים לפי הגלגל
- חשוב להזכיר את כללי הכבוד לפני תחילת התרגול בעל פה
- ניתן להשתמש בטיימר כדי לשמור על הזמן שהוקצב לכל שלב בוויכוח

דף תרגול: גלגל הוויכוח

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נלמד איך עושים ויכוח בכיתה. יש סדר לדיבור, יש תפקידים לכל אחד, ויש כללים של כבוד.

📖 מילון קטן:

טיעון	דעה שרוצים לשכנע בה אחרים
נימוק	הסבר למה הטיעון נכון
דוגמה	מקרה שמחזק את הנימוק
הפרכה	תשובה לטענה של הצד השני
מחוון	רשימה שלפיה בודקים את הוויכוח
שופט/ת	מי שבודק את הוויכוח לפי המחוון

1 חלק א' – תפקידים בוויכוח

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי מדבר/ת ראשון/ה ומציג/ה את הטענה?

א) פותח/ת ב) מנמק/ת ג) מפריך/ה ד) שופט/ת

2. מי מסביר/ה למה הטענה נכונה ונותן/ת דוגמה?

א) שומר/ת זמן ב) מנמק/ת ג) שופט/ת ד) פותח/ת

3. מי עונה לצד השני?

א) מסכם/ת ב) פותח/ת ג) מפריך/ה ד) שומר/ת זמן

4. מי נותן/ת ציון וחוות דעת בסוף?

א) מנמק/ת ב) שופט/ת ג) מפריך/ה ד) מסכם/ת

2 חלק ב' – התאימו תפקיד לתיאור שלו

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. פותח/ת	___	**א.** מקשיב/ה לצד השני ועונה/ת לנימוק שלו
2. מנמק/ת	___	**ב.** מפעיל/ה את הטיימר ושומר/ת על התור
3. מפריך/ה	___	**ג.** מביא/ה נימוק ודוגמה
4. מסכם/ת	___	**ד.** מציג/ה את הטענה של הקבוצה בבהירות
5. שומר/ת זמן	___	**ה.** מסכם/ת ומציע/ה המלצה

3 חלק ג' – סדרו את שלבי הוויכוח לפי הסדר הנכון

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	נגד – נימוק ודוגמה (דקה)
☐	כל צד – סיכום והמלצה (30 שניות)
☐	בעד – פתיחה וטענה (דקה)
☐	כל צד – הפרכה (30 שניות)
☐	בעד – נימוק ודוגמה (דקה)
☐	נגד – פתיחה וטענה (דקה)

4 חלק ד' – נכון או לא נכון – כללי הוויכוח

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מותר לשני תלמידים לדבר בו-זמנית כדי לחסוך זמן	☐	☐
2	מותר לשנות דעה במהלך הוויכוח	☐	☐
3	מתווכחים עם הרעיון ולא עם האדם	☐	☐
4	לא צריך להקשיב לצד השני עד הסוף	☐	☐

5 חלק ה' – השלימו את המשפטים לוויכוח מכבד

השלימו את המילה החסרה.

1. שמעתי שאמרת ש... ואני רוצה _____ ש...

2. אני _____ את הנקודה שלך, אבל...

3. יש לי _____ על הנימוק שלך

4. לסיכום, אנחנו _____ ש...

6 חלק ו' – תרגול כתיבה: הכינו ויכוח

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו נושא לוויכוח (למשל: האם כדאי לבטל שיעורי בית) וכתבו: טענת פתיחה, נימוק עם דוגמה, והפרכה אפשרית לצד השני.

כרטיס יציאה

מהם שלושת הרכיבים שחייבים להופיע בטיעון טוב?

איזה תפקיד היה הכי מאתגר בשבילכם בוויכוח, ולמה?

כתבו משפט אחד שמראה כבוד לצד השני בוויכוח

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀